

روش تحقیق در مدیریت

فصل چہارم : تدوین فرضیہ

فرضیه سازی یکی از مراحل حساس تحقیق را تشکیل میدهد؛ چرا که فرضیه ها نقش راهنما را دارند و به فعالیتهای تحقیقاتی جهت می دهند . فرضیه ها به محقق کمک می کنند تا از بین طرق فراوان رسیدن به مقصد تنها چند مورد آن را که بیش از همه نزدیکتر به مقصد تنها چند مورد آن را که بیش از همه نزدیکتر به مقصد به نظر می رسد برگزینند و سهل الوصول ترین راهها و محتمل ترین جهت ها را برای رسیدن به هدف تحقیق انتخاب کند .

تفاوت فرضیه و نظریه چیست ؟

نظریه و قوانین عمدتاً مشتمل بر قضایای کلی و عمومی هستند و به مورد خاصی تعلق ندارند و می‌توانند مصادیق زیادی داشته باشند. در حالی که فرضیه حالت کلی ندارد و مختص مساله تحقیق است که از قضایای کلی ناشی می‌شود ولی در یک قلمرو خاص شکل می‌گیرد.

مفهوم و تعریف فرضیه :

فرضیه عبارتست از حدس یا گمان اندیشمندان درباره ماهیت چگونگی و روابط بین پدیده ها ، اشیا ، و متغیرها ، که محقق را در تشخیص نزدیکترین و محتمل ترین را برای کشف مجهول کمک مینماید .

فرضیه بر اساس معلومات کلی و شناخت های قبلی یا تجارب محقق پدید می آید .

نقش فرضیه در تحقیق علمی

فرضیه ها ضمن اینکه برای پیگیری و انجام دادن امور تحقیق به طور کلی به محقق جهت می دهند باعث می گردند که :

– مطالعه منابع و ادبیات مربوط به موضوع تحقیق جهت دار شود

– پژوهشگر را نسبت به جنبه های موقعیتی و معنی دار مساله پژوهش حساستر مینماید

– فرضیه باعث می شود تا محقق مساله پژوهش را بهتر درک کند و روشهای جمع آوری اطلاعات را بهتر تعیین کند

– فرضیه چهار چوبی برای تفسیر اطلاعات جمع آوری شده و نتیجه گیری از آن ارائه میدهد

انواع فرضیه در تحقیقات همبستگی و تجربی

این فرضیه ها به دو نوع تقسیم میشود:

فرضیه تحقیق (H_1) و فرضیه صفر (H_0)

– فرضیه تحقیق از وجود رابطه یا اثر و یا تفاوت بین متغیرها خبر میدهد این فرضیه ها به دو نوع جهت دار و بدون جهت تقسیم می شود .

فرضیه تحقیق صفر که به فرضیه آماری یا پوچ نیز موسوم است وجود رابطه، اثر یا تفاوت بین متغیرها را رد کرده و انکار میکند .

مطالعه چگونگی روابط بین متغیرها :

الف) محقق به دنبال بررسی و مقایسه تفاوت تاثیر دو یا چند متغیر بر یک یا چند متغیر است.

ب) محقق در پی مطالعه میزان همبستگی بین در یا چند متغیر است.

ج) محقق باید کشف و تعیین رابطه علت و معلولی بین دو یا چند متغیر است.

ویژگیهای یک تحقیق خوب:

الف) فرضیه باید قدرت تبیین حقایق را داشته باشد.

ب) فرضیه باید بتواند پاسخ مساله تحقیق را بدهد

ج) فرضیه باید قابلیت حذف حقایق نامرتبط با مساله تحقیق را داشته باشد

د) فرضیه باید شفاف، ساده، و قابل فهم باشد.

ه) فرضیه باید قابلیت آزمون را داشته باشد.

و) فرضیه نباید با حقایق و قوانین مسلم و اصول علمی تایید شده مغایرت داشته باشد

ز) فرضیه نباید از واژه ها و مفاهیم ارزشی استفاده کند .

ح) فرضیه باید به مطالعه و پژوهش جهت بدهد.

ی) باید به صورت جمله خبری باشد.

ک) فرضیه ها باید مختص مساله تحقیق باشند

ل) باید بین فرضیه ها و سوالهای ویژه تناظر صوری و محتوایی وجود داشته باشد؛

منظور از تناظر صوري اين است كه :

اولا : به تعداد سوالهاي فرعي ، فرضيه تدوين شود.

ثانيا : هر فرضيه در مقابل سوال مربوط به آن قرار گيرد.

شیوه تدوین، نگارش و ارزیابی

- پس از مطالعه ادبیات تحقیق و تعریف مساله ، اقدام به تدوین فرضیه می نماید .
- وی برای نوشتن فرضیه باید با در نظر داشتن سوالات ویژه تحقیق و نیز متغیرهای مورد مطالعه ، تعداد فرضیه های خود را مشخص کند.
- پس از تخمین تعداد فرضیه های مورد نیاز ، محقق باید آنها را به صورت ساده ، روان و کوتاه به شکلی تدوین نماید که :
- مبین وجود رابطه بین متغیرها یا چگونگی وضعیت پدیده ها و اشیا است.
 - آن را به شکل جمله خبری صورتبندی کند.
 - می تواند در آغاز از جمله ” به نظر میرسد “ استفاده کند .

پس از آنکه محقق فرضیه یا فرضیه های تحقیق را تدوین و

صورتبندی کرد آنگاه با تشکیل جدولی نظیر جدول زیر به

ارزیابی آنها میپردازد :

ملاحظات	خير	بلي	شرح سوال	ردیف
			آيا فرضيه قدرت سنجش و تبیین حقایق را دارد؟	۱
			آيا نتیجه حاصل از آزمون فرضيه پاسخ مساله را خواهد داد؟	۲
			آيا صورت فرضيه ساده و قابل فهم است؟	۳
			آيا فرضيه قابلیت آزمون پذيري دارد؟	۴
			آيا فرضيه به صورت جمله خبري بيان شده است؟	۵
			آيا تمام فرضيه ها ي مورد نیاز تحقيق تدوين شده است؟	۶
			آيا واژه ها و اصیلاحات اختصاصي تعريف شده است؟	۷
		